

Näin Ruottia ohjataan



Hallitus ja Hallituskanslia	3
Pääministeri ja valtioneuvokset	3
Näin hallitus tekkee töitä	3
Näin Hallituskanslia tekkee töitä	4
Hallituskanslian toiminta	4
Virastot	6
Pytjettiprosessi	6
Lakisäätäntöprosessi	7
Ruottalainen yhteisikuntamalli	8
Demokraattinen systeemi jossa on vapheet vaalit	8
Ruottalainen hallintomalli – kolme tasoa	8
Ruottin peruslait	9
Ihmisoikeudet	9
Tasa-arvo	10
Julkisuus	10
Asiamiehet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Valtion tarkastus	11
Ruotti maailmassa	11
Ruotti ja EU	11
Ruotti ja FN	12
Pohjosmainen yhteistyö	12

Näin Ruottia ohjataan

Hallitus ja Hallituskanslia

Pääministeri ja valtioneuvokset

Joka vaalin jälkeen valtiopäivien puhemies tekee esityksen uudesta pääministerikantituksesta. Sitten valtiopäivät valikoitvat pääministerin joka saapii tehtäväksi perustaa hallituksen. Hallitus, pääministerin joholla, ohjaa Ruottia. Hallituksen jäsenet on pääministeri ja vissi määrä valtioneuvoksia, niin sanottuja ministeriä, joilako on omat vastuualuheet.

Näin hallitus tekee töitä

Hallitus johtaa Ruottia ja on moturi työssä ette lua ja muuttaa lakia ja saattaa sillä lailla vaikuttaa yhteiskunnan yleisheen kehityksheen. Mutta hallitus on vastuulinen valtiopäivile ja sillä häätyy olla valtiopäivien tuki ette saattaa totheuttaa oman politiikan.

Hallitus ohjaa maata, ja se tarkoittaa ette hallitus muun muassa:

- esittää uusia lakiehotuksia valtiopäivile
- totheuttaa valtiopäivien päätökset
- on vastuulinen siitä pyytetistä jostako valtiopäivät on päättäneet
- eustaa Ruottia EU:ssä
- tekee sopimuksia muitten valtioitten kansa
- ohjaa valtion toimintaa
- päättää vississä hallintoasioissa, joistako kelhään muula virastolla ei ole vastuuta.

Net muutokset jotka hallitus halvaa totheuttaa formyleerathan ehotuksissa, niin sanotuissa proposisuunissa, jotka jätethään valtiopäivile päätettäviksi. Se on kansa hallitus joka ottaa esile ehotuksia valtion pyytethiin.

Ko valitopäivät on ottaneet päätöksen kysymyksessä, esimerkiksi uusta laista elikkä valtion pyytetistä, se on hallituksen tehtävä ette totheuttaa valitopäivien päätöksen. Jos yhen uuen lain seurauksenna on ette kansalaiset saavat uusia oikeuksia eli velvolisuuksia niin tämä tarkoittaa samala uusia työtehtäviä sille virastolle joka on vastuulinen kysymyksestä.

Kollektiivit päätökset

Hallitus ottaa ytheisiä päätöksiä kaikissa hallitusasioissa hallituksen jokaviikkosissa kokouksissa. Vähhiinhääns viis valtioneuvosta häätyv olla matkassa kokouksessa ette päätöksiä saatethaan tehä. Hallituspäätökset on

pitkän päätösprosessin virallinen loppuasema. Ussein hallituksen päätökset on monen kuukauden virkamiestason työn lopputuloksia. Joskus yks asia saattaa koskea monen valtioneuvoksen vastuualuetta. Siinä taphauksessa virkakaverit valmistelevat asiat yhdessä. Kaikki valtioneuvokset häätyvät olla yksmielisiä päätöksestä, ennen ko se otethaan käsittelhyyn hallituskokkoksessa. Joka vuosi otethaan suunile 7000 hallituspäätöstä.

Näin Hallituskanslia tekkee töitä

Hallituskanslia on virasto joka toimi hallituksen staapina ja antaa tukea hallitukselle sen työssä ette ohjata Ruottia ja totheuttaa ommaa politiikkaa. Hallituskansliihaan kuuluvat Valtioneuvosvalmistelu, departtementit ja Hallinto-osasto. Hallituskanslialla on suunile 4 500 työntekijätä, joista suunile 200 on polittisesti rekryteerattu. Ko hallitus vaihettuu niin net polittisesti rekryteeratut erotethaan työstä ko taas ei polittisesti rekryteeratut virkamiehet saavat olla jäljelä heän viroissa.

Valtioneuvosvalmistelu johtaa ja sovittaa Hallituskanslian työtä ja on kansa vastuulinen Ruottin EU-politiikan yhteensovituksessa. Pääministeri on Valtioneuvostovalmistelun johtaja. Joka departtementin johossa on yhestä kolhmeen ministeriä töissä, joista yks on departtementtijohtaja. Hallinto-osaston johtaja on hallintojohtaja, joka on virkamies.

Virkamiehet auttavat hallitusta ottamalla esile perustietoja ja ehotuksia eri hallituspäätökshiin ja tutkimalla kysymyksiä jotka on niin kansalisia ko kansanvälisiä. Suuriimpiin työtehtäviin kuuluvat lakisäätäntöprosessi ja pytjettiproessi. Virkamiehet tekevät kansa töitä ette ohjata valtiolisia virastoja jotka kuuluvat itheen kuhunki departtmentiin.

Euroopan Uniunin (EU:n) työ koskee kaikitten departtementitten toimintaa, ja virkamiehet kaikista departtementistä eustavat Ruottia EU:ssä, ja valmistelevat kysymyksiä EU-kokkoksishiin.

Ruottila on suunile 100 ulkomaanvirastoa. Ulkomaanvirasthoin kuuluvat meän ampasaatit, eustukset, delekasuunit ja konsylaatit. Yhessä suunile 400 kunniakonsylaatitten kansa net on Ruottin ulkomaaneustus.

Hallituskanslian toiminta

Joka departtementin johtaja on valtioneuvos, niin sanottu ministeri. Departtementissä saattaa olla useampia valtioneuvoksia ko departtementtijohtaja. Niilä on sitten vastuu vissistä asiakysymyksestä. Joka valtioneuvoksella on staapi jossako on polittisia virkamiehiä, esimerkiksi valtiosihteeri, poliittisesti asiantuntioita ja pressisihteeri.

Työmarkkinadeparttemntti

Työmarkkinadepartementin vastuualuheet: työelämäpolitiikka, työmarkkinapolitiikka, integrasuunipolitiikka, diskrimineerinkikysymykset, ihmisoikeuet kansalisella tasola, ruottalainen kansalaisuus ja minuriteettipolitiikka.

Finansideparttementi

Finansideparttementin vastuualuheet: ekonoominen politiikka, valtion pyytettiin, veropolitiikka, finansimarkkinakysymykset, pelikysymykset, kansanvälinen ekonominen yhteistyö, valtiolisesti omistettut yritykset ja kunnallinen ekonomii ja lakisääntö.

Puolustusdeparttementi

Puolustusdeparttementin vastuualuheet: totalipuolustus, suoja ja valmistelu onnettomuuksia vasthaan, kriisivalmistelu, kansanväliset rauhanetistämät toimit, kansanoikeus asekonfliktissä ja turvalisuuspoliittiset tietokysymykset.

Infrastryktyrideparttementi

Infrastryktyrideparttementi on vastuullinen kysymyksistä jotka koskevat kuljetusta ja infrastryktyriä, dikitaliseerinkiä ja it:tä, postikysymyksiä ja enerkiikysymyksiä.

Oikeusdeparttementi

Oikeusdeparttementin vastuualuheet: peruslait ja rangastusoikeuen lakisääntö, sivilioikeus ja prosessioikeus, oikeuslaitos, migrasuuni- ja asylopolitiikka, asiat armon annosta rikosoikeuenkäynnissä ja vississä muissa rikosoikeuenkäyntiasioissa, demokratiipolitiikka ja konsymenttikysymykset.

Kulttuurideparttementi

Kulttuurideparttementin vastuualuheet: kulttuuri ja kulttuuriluojiitten ehot, kulttuuriperintö, meetiat, filmi ja iitrotti.

Miljöödeparttementi

Miljöödeparttementin vastuualuheet: myrkytön arkipäivämiljöö, klimatti, meri, vesi, biolooginen moninaisuus, luononhoito, miljööpäämääräsystemi, kansanvälinen miljööyhteistyö, kiertokulku, ytinvoima- ja sätheilysuoja, miljöölakisääntö, miljöötekniikka ja miljööutkimus.

Elinkeinodeparttementi

Elinkeinodeparttementin vastuualuheet: rekiunaali kasvanti, enerki, kuljetukset ja infrastryktyri, it ja posti ja elinkeinoelämä. Vastuualue elinkeinoelämä sisältää yritteliäisyyttä ja entreprenööritoimintaa, konkkyrensivoimaa ja hyvin toimivia markkinoita ja tarpheenmotiveerattua tutkimusta ja innovasuunia.

Sosiaalideparttementi

Sosiaalideparttementin vastuualuheet: terhveys- ja sahraanhoito, kansanterhveys, lasten oikeuet, toimintarajotus, vanhuustenhuolto, sosiaalipalvelu, siukkavakkuutus, pansuunit ja ekonoominen peretuki, valtiollinen hallinto, asuminen, rakentaminen ja uskontoliitot.

Koulutusdeparttementi

Koulutusdeparttementin vastuualuheet: esikoulu ja koulu, yniversiteetti ja korkeakoulu, tutkimus, täysitten koulutus, kehitysvammasten koulutus, ruottin kielen opetus maahanmuuttajille, kansanopetus, avaruustoiminta, tasa-arvo, nuorisopolitiikka ja politiikka sivilille yhteiskunnalle.

Ulkomaandeparttementi

Ulkomaandeparttementin vastuualueet: ulkomaan- ja turvalisuuspolitiikka, globali kehitys ja avustus, kauppapolitiikka, apu ruottalaisille ulkomaila, kansanoikeus ja kansanväliset ihmisoikeudet, sota-asheitten eksporttikontrolli, kansanväliset yhteistyöt maitten ja rekiuunitten välilä ja kaupan-, investeerinkin- ja Ruottin eistäminen.

Departtementin lisäksi on kansa kokohnaisvaltanen organisasuuni:

Valtioneuvosvalmistelu

Valtioneuvosvalmistelulla on tehtävänä ette johtaa ja sovittaa työtä Hallituskansliassa ja olla vastuulinen Ruottin EU-politiikan yhtheensovittelusta. Valtioneuvosvalmisteluhuun kuuluvat pääministerin ja EU-ministerin kansliat.

Hallinto-osasto

Hallinto-osasto on Hallituskanslian yhtheinen resyrsi ja se on vastuulinen departtementtikokohnaisvaltaavista hallintokysymyksistä. Tähhään kuuluvat muun muassa muutos- ja uuistustyöt Hallituskansliassa, viraston ekonomii, työnantajakysymykset, kompetensitarjonta, it-tuki, kirjastot, arkiivit ja diarit, niinku informasuuni ja komynikasuuni.

Virastot

Joka departtementin vastuualueesheen kuuluu tietty määrä valitolisia virastoja, jotka pitävät seurata niitä lakia ja totheuttaa sen toiminan jonka valtiopäivät ja hallitus on päättänheet. Migrasuunivirasto ja Verovirasto on esimerkkiä valtion virastoista.

Joka vuosi hallitus päättää virastoitten määrärahapreivistä. Siinä seisoo mikkä tavotheet virastolla on omale toiminalle ja kunka paljon rahhaa se saattaa käyttää. Hallituksela on siis aika suuret maholisuuat ohjata virastoitten toimintaa, mutta se ei saa mishään taphauksessa ohjata kunka virasto pittää nouatta tiettyä lakia elikkä päättää yksityisessä asiassa. Virastot päättävät tästä ittenhäisesti ja ilmottavat niistä departtementiin. Monessa muussa maassa yksityiselä valtioneuvoksella on valta ette suohraan puuttua virastoitten juoksevhaan toiminthaan. Ruottissa ei ole tämän sorttisia maholisuuksia. Tätä prukathaan kuttua kielto ministeriohjausta vasthaan.

Pytjettiprosessi

Valtion pytjettityö on pitkä prosessi joka alkaa yli vuen ennen ko aktyelli pytjettivuosi alkaa. Prosessi alkaa joulukuussa sillä laila ette Finansideparttementi esittää proknoosia hallitukselle yhtheiskuntaekonomiin kehityksestä. Maaliskuussa piethään hallituskeskustelut valtion pytjetin suunasta. Tulevitten vuositten pääsuunasta päätethään ekonomisessa keväproposisuunissa, joka jätethään valtiopäivile huhtikuussa.

Kevän ja kesän aikana työ jatkuu departtementissä ja hallitus jättää tulevan vuen valtion pytjettiehotuksen, pytjettiproposisuunin, valtiopäivile syyskuussa.

Sillä aikaa ko valtiopäivät käsittelevät pytjettiproposisuunia departtemetit ottavat esile määrärahapreivin virastoile. Hallitus päättää määrärahapreivistä virastoile ennen vuen vaihtoa.

Lakisäätäntöprosessi

Ruottin valtiopäivät päättävät uusista laista. Hallitus alottaa usseimat lakiehotukset. Hallitus jättää joka vuosi suunile 200 proposisuunia valtiopäivile. Joissaki proposisuunissa ehotethaan aivan uutta lakisäätäntöä ko taas toisissa ehotethaan muutoksia olemassaolehviin lakhiin.

Tutkimukset ja komiteat

Vissit kysymykset jonka kansa hallitus tekkee töitä oon vaikeamat ratkasta ko toiset. Semmosissa taphauksissa hallitus saattaa ottaa töihiin erityisen tutkian (yhen henkilön) elikkä komitean (monen hengen ryhmän) joka saapii tehtäväksi ette tutkia kysymystä. Hallitus kuvvaa tehtävää niin sanotuissa direktiivissä tälle tutkialle elikkä komiteale. Lopputulokset koothaan raporthiin joka tullee julkiseksi ja saatavaksi.

Ko hallitus halvaa saaja läpi uuen lain niin tämä usseimiten tapahtuu tällä laila:

1. Valtiolineen tutkimus panthaan tutkimhaan kysymystä. Yks komitea eli yks henkilö saapii tehtäväksi ette käyvä läpi etelytykset sille jotako hallitus halvaa viä läpi. Tehtävän raamit määritelhään niin sanotuissa komiteadirektiivissä.
2. Ko tutkimus oon valmis niin tutkia elikkä komitea kirjottaa raportin.
3. Raportti lähetethään virastoile, organisasuunile, kunnile ja muile innostunheile jotka saavat antaa mielipitheitä, niin sanottuja remissivastauksia. Jos monet remissi-instansit oon nekatiivit niin saatethaan päättää, ette kysymystä ei viettä eemäksi, elikkä ette yritethään löytää muita ratkasuja ko mitä tutkimus ehottaa.
4. Raportti lähetethään kansa Lakineuvokselle joka tarkistaa jyritiset aspektit.
5. Hallitus kirjottaa sitten ehotuksen, proposisuunin, valtiopäivile.
6. Yks valtiopäivitten valiokunnista saapii antaa mielipitheitä ehotuksesta (valiokuntamietintö).
7. Valtiopäivät äänestävät proposisuunista. Jos se hyväksythään niin uusi laki saatethaan tehä julkiseksi Ruottin säätäntökoelmassa (SFS, Svensk för fattningssamling).

Osa lakisäätänöstä, joka koskee Ruottia, taphtuu Euroopan unionissa. Vissit lait jotka päätethään EU:ssä jälleavat varsin Ruottissa ilman ette valtiopäivät päättävät kysymyksessä.

Ruottalainen yhteiskuntamalli

Demokraattinen systeemi jossako oon vaphaat vaalit

Ruotti oon demokraatii jossako oon parlamentaarinen ohjausmalli, joka tarkoittaa sitä ette kaikki julkinen valta lähtee kansalta. Laista päättävät valtiopäivät jollako oon 349 jäsentä, jotka ihmiskansa valikoitsee joka neljäs vuosi. Joka vaalin jälkhiin valtiopäivitten puhemies ehottaa uuen pääministerin. Valtiopäivät valikoittevat sitten pääministerin joka saapi tehtäväksi panna kokhoon uuen hallituksen.

Viralisesti Ruotti oon konstitusunelli monarkii ja kuninkas Carl XVI Gustaf oon valtionjohtaja. Monarkiila oon sympoolinen valtionjohtaja-toiminta jonka tehtävät melkein aina oon seremoniellit,

Ko ylheisiä vaalia piethään niin Ruottissa oon suunile seittemän miljoonaa äänestysioikeutettua joilako oon maholisuus olla matkassa ja vaikuttaa kukka saavat eustaa kansaa valtiopäivilä, maakäräjissä ja kunnissa.

Ette saaja äänestää näissä kolmessa vaalissa sitä pittää täyttää 18 vuotta viimisthääns vaalipäivänä.

Äänestämisen lisäksi oon muita maholisuuksia vaikuttaa ruottalaisheen politiikkaan. Joitaki esimerkkiä oon ette liittyä johonki poliittisheen partiioon, jättää mielipiteitä komiteeoitten ja tutkimuksitten raportista, ja ette osalistua kansanäänestykshiin.

Joka viies vuosi piethään kansa EU:n parlamenttivaalit, ainua EU:n instityysuunista joka oon suohraan valikoittu. Kaikin jotka oon kansalaiset yhdessä EU-jäsenmaassa ja oon kansankirjoila Ruottissa saavat äänestää Ruottissa.

Ruottalainen hallintomalli

Ruottia ohjathan kansalisella tasola, rekiunaalila tasola ja paikalisella tasola. Tämän lisäksi oon vielä EU- taso.

Kansalinen taso

Valtiopäivät, jollako oon valta säätää lait, eustaa kansaa kanalisella tasola. Hallitus ohjaa Ruottia totheuttamalla Valtiopäivitten päätökset ja tekkee alotheita uushiin laista ja lakimuutokshiin. Avuksi työssä hallituksela oon Hallituskanslia ja valtioliset virastot.

Rekiunaali taso

Ruotti oon jaettu 21 läähniin. Joka läänissä oon valtiolinen, rekiunaali virasto, lääninhallitus. Vissilä muila valtion virastoila oon kansa toimintaa rekiunaalila ja paikalisella tasola. Rekiuunia oon 20. Korkein päättävä orgaani rekiuunivaltuusto. Kunnanlaki ohjaa rekiuunitten toimintaa mutta niissä oon kansa maholisuuksia itteohjauksheen, niin sanottu ette päätökset joka yksityisessä kunnassa, elikkä rekiuunissa päätethään siinä sektorissa.

Paikallinen taso

Ruottissa on 290 kuntaa. Kunnat on vastuulliset suuriimasta osasta yhteiskuntapalvelusta joka on siellä missä met asuma. Sen tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat esikoulu, koulu, sosiaalipalvelu ja vanhustenhuolto. Kuntia ohjaavat poliitikkerit, jotka ihmiskansa on valikoinu. Korkein päättävä orgaani on kunnanvaltuusto. Kunnanlaki ohjaa kunnitten toimintaa mutta niinku rekiunaalila tasola tääläki on maholisuuksia itteohjaamisheen.

Eurooppalainen taso

Ruotti kuuluu EU:n säänosthöön ja on matkassa siinä prosessissa jossako valmistethaan ja päätethään uusista ytheisistä säänoistä. Hallitus eustaa Ruottia Euroopparaatissa ja Euroopan uniuunin neuvoksessa, jotako ussein kuttuthaan ministerineuvokseksi elikkä neuvokseksi ja joka päättää tulevan ytheistyön suuntaviivoista. Pääministerillä on kansa kokohnaisvaltanen vastuu Ruottin EU-politiikan kehityksestä ja sovittelusta.

Ruottin peruslait

Peruslait on yli kaikki muut lait eikä mikhään muu laki saa olla ristiriiassa peruslain kansa. Niitä ei mene muuttaakhaan yhtä helpola ko muita lakia. Muutos vaatii kahenkertasen hyväksymisen valtiopäiviltä. Näitten kahen hyväksymisen välillä häythään pittää uuet valtiopäivävaalit.

Peruslait koskevat ohjausmallia ja demokratiita, kruununperimistä, sananvaphautta ja painovaphautta ja muita perustavia vaphauksia ja oikeuksia:

- Vuen 1974 hallitusmuoto sisältää ruottalaisen valtiomallin perusteet, kunka hallitus pittää tehdä töitä, mitä perustavia vaphauksia ja oikeuksia ruottalaisela kansala on ja kunka valtiopäivävaalit järjestethään.
- Vuen 1810 syksesuunijärjestelmä säättää kunka Ruottin kruunua perithään, se tarkoittaa sitä, kuka pittää olla kuninkas eli drottinki.
- Vuen 1949 painovaphaussäätäntö sisältää muun muassa määräyksiä painovaphausta ja oikeudesta ette ottaa ossaa ylheisistä asiakirjoista.
- Vuen 1991 sananvaphausperuslaki säättää sanavaphautta raatioissa, tv:ssä, filmissä ja muissa vastaavissa meetioissa.

Ihmiskoikeudet

Vastuu siitä, ette ihmisoikeuksia ei loukata, on valtiopäivitten, hallituksen ja koko valtiolisen, rekiunaalin ja kunnalisen tominan. Hallituksen pitkänaijan tavote on ette varmistaa täyhelisen kunniotuksen ihmisoikeuksille Ruottissa.

Ruottissa ihmisoikeuksia suojathan niin perustuslaissa ko muissa laissa ja säätänoissä. Tämän lisäksi Eurooppalainen konvensuuni suojasta ihmisoikeuksille ja perustheelisille vaphauksille on voimassa lakina Ruottissa vuela 1995 lähtien. Oon olemassa muitaki kansanvälisiä sopimuksia valtioitten välissä joissako toethaan ihmisoikeuksia. Hallituksen työ ihmisoikeuksitten etistämisestä ja suojaamisesta leimaa niin kansalista politiikkaa ko ulkomaanpolitiikan kaikkia osia.

Tasa-arvo

Ruottissa on pitkä perine tasa-arvokysymyistä. Tasa-arvo tarkoittaa, ette vaimoilla ja miehillä on samat oikeudet ja samat mahdollisuudet kaikilla alueille elämässä, esimerkiksi samat ehdot työmarkkinoilla, jaettu vastuu koista ja lapsista ja ekonominen tasa-arvosuus.

Mutta vieläkin vallan ja vaikutusmahollisuksitten jako vaimoitten ja miesten välissä on erin näkönen yhteiskunnan eri osissa. Poliitikko on yks alue jossako sukupuolijako on kaikkiin tasasiin. Valtioapäivilä osa vaimoja on suunile 46 prosenttia ja osa miehiä 54 prosenttia. Muilla alueille, niinku tietheessä, kulttuurissa, massmeetioissa, Ruottin kirkossa ja elinkeinoelämässä, vaimoja on vähempi johtavissa asemissa. Elinkeinoelämässä miesten ylivoimaisuus on kaikkiin suuriin, vaikka viimi vuosina oonki tapahtunnu joitaki muutoksia.

Julkisuus

Julkisuusprinsiippi

Julkisuusprinsiippi tarkoittaa ette virastot, valtiopäivitten ja päättävitten kunnalisitten kokkooksitten toiminta niin pitkälti ko maholista pittää olla aukenhainen. Ylheisitten asiakirjoitten julkisuus on kirjoitettu sisäle yhteen peruslakhiin, painovaphaussäätänthöön, ette varmistaa valvontamahollisuuen työssä.

Julkisuusprinsiippi antaa kaikile oikeuen ette ottaa ossaa julkisista asiapaperista. Asiakirjat jotka tulevat sisäle Hallituskanslihaan elikkä lähetethään ulos sieltä ja muilta virastoista, esimerkiksi preivit, päätökset ja tutkimukset on usseimiten julkisia. Pääsääntö on ette kaikki sisäletulevat asiakirjat pittää rekistrearata vastaanottavan viraston vastaanotola.

Muisthiinpanoja ja esityksiä ei normaalisti pieta julkisinna asiakirjoina. Jos sitä halvaa tietää mitä asiakirjoja tietylä virastolla on elikkä jos sitä halvaa ottaa niistä ossaa niin sitä saattaa ottaa yhteyttä viraston kansa.

Julkisuusprinsiippi tarkoittaa kansa ette virkamiehilä ja muilla jotka on työssä valtiolle, kunnale ja maakäräjälle, on ilmoitusvaphaus. Tämä tarkoittaa ette niilä on vaphaus selittää semmosesta joka muuten on salhaista, paitti vissiä tietoja, esimerkiksi meetioile, ilman ette heitä saatethaan rangastaa siitä ja ilman ette työnantaja saapi ottaa selvile kuka on jättäny tiot.

Asiamiehet

Tärkeä fynksuuni ette varmistaa avosuutta julkisessa sektorissa on asiamiessysteemi, käsite joka on leviny monessa muussa maassa.

Ruottila on seuraavat viraliset asiamiehet:

Oikeusasiamiehet (JO) – elikkä Valtioapäivitten asiamiehet, joitako heitä kuttuhaan julkisesti – valikoithaan valtiopäiviltä ette tarkistaa ette virastot ja niitten virkamiehet heän toiminassa seuraavat voimassa olevia lakia ja muita säätäntöjä.

Oikeuskanslerin (JK) päätehtävät on ette hallituksen puolesta valvoa virastoitten ja tuomioistuimitten yli, olla valtion eustjaanna riioissa tuomioistuimissa, sääntöää vahingonkorvausvaatimuksia valtiota vasthaan, toimia syyttäjännä paino- ja puhumisvaphausasioissa ja olla valtion jyritisennä neuvonantajanna.

Konsymenttiasiamies (KO) puolustaa konsymenttitten etuja yrityksiä vasthaan tuomioistuimissa. KO:n päätehtävä on ette tarkistaa ette yritykset nouattavat markinointilakia, sopimusehtolakia, tuotantoturvalisuuslakia ja distansi- ja kotimyntilakia.

Syrjintäasiamies (DO) valvoo syrjintälain nouattamista.

Lapsiasiamies (BO) valvoo lapsitten ja nuoritten oikeuksista ja intressiä lähtien FN:in konvensuunista lapsen oikeuksista.

Lapsi- ja oppilasiasiamies (BEO) on saanu tehtäväksi ette valvoa lapsitten ja oppilhaitten oikeuksitten yli koululain mukhaan.

Valtion tarkastus

Konstitysuunivaliokunta (KU) on valiokunta, valtiopäivilä, joka tarkastaa valtioneuvoksitten virkatehtäviä ja hallitusasioitten käsittelyä. Tämän lisäksi KU valmistaa asioita jotka koskevat esimerkiksi peruslakia, valtiopäiväjärjestystä ja riikinrevisoritten vaalia.

Riikinrevisuuni, joka on valtiopäivitten alanen virasto, tarkastaa valtiolisia virastoja ja toimintoja ja tarkistaa ette net nouattavat ohjeita, sääntöjä ja sääntäntöjä ja ette net saavuttavat heän tavotheita, se tarkottaa ette hallitus ja muut virastot hoitavat heän työnsä.

Vissit valtion virastoista on kansa valvontavirastoja, se tarkottaa ette niilä on tehtävännä tarkistaa toimintoja. Valtio tarkastaa ja tukkee sillä laila maakäräjitten, rekiuunitten ja kunnitten työtä. Kouluinspeksuuni on esimerkiksi valvontavirasto, joka tarkastaa kouluja, kattomalla jos net nouattavat lakia ja sääntöjä.

Ruotti mailmassa

Ruotti ja EU

1 tammikuusta lähtien 1995 Ruotti on EU-jäsen, kansalisen äänestyksen jälkhiin vuona 1994. Jäsenys tarkottaa ette Ruotti osalistuu EU:n työhöön ja ette Ruottila on maholisuuksia vaikuttaa EU:n päätökshiin.

Ruotti ei ole vielä liittyny EU:n ekonomisheen eikä EU:n monetäähriin uniuuhniin, EMU:huun, mikä muun muassa tarkottaa ette jäsenmaila on euro yhteisennä valyttana. Syyskuussa vuona 2003 järjestethiin Ruottissa kansanäänestys

kysymyksestä pitäskö Ruotti liittyä valyttauniuhniin. Tuloksenna 55,9 prosenttia äänestäjistä vastasit ei.

Suunile 1200 ruottalaista oon EU:n töissä. Jokku heistä eustavat Ruottia ja Ruottin intressiä, toiset taas oon töissä EU:n hallinossa, esimerkiksi Eurooppalaisessa komisuunissa.

Ruotti ja FN

Ruotti tuli FN-jäseneksi (Yhistynheishiin Kansakunthiin) vuona 1946, vuotta jälkhiin ko organisasuuni oli perustettu. Sen jälkhiin aktiivi innostuminen FN:issä oon ollu tärkeä osa ruottalaisessa ulkomaanpolitiikassa.

Ruottin hallitus oon, valtiopäivitten laajan tuen avula, aina pitäny yhtheistyötä FN:issä tärkeimpännä välihneenä ette tulla oikeishiin päätökshiin mailman suurissa elossapysymiskysymyksissä, Tämä tehtävä vaatii voimakhaan FN:in ja likhiisen yhtheistyön paikalisitten organisasuunitten, yksityisitten maitten ja siviliyhtheiskunnan kansa ympäri mailmaa.

1960-luvulta lähtien Ruotti oon ottanu ossaa useamassa FN:in rauhanturvaamisissa toimissa. Enämpi ko 70 000 ruottalaista oon vuositten aikana olheet FN:in palveluksessa ja monet ruottalaiset oon toiminheet FN-välittäjinnä.

Ruottin osalistuminen FN:in toiminassa oon monipuolista. Maa oon ollut matkassa alkhuunpanijanna monessa tärkeässä asiakysymyksessä. Kuolemanrangastuksen poistaminen, lapsitten oikeukset, apartheidin lopettaminen, tortyyrikonvensuuni, niinku kansa sota-asheitten vähentäminen, miljöö ja taistelu narkotiikkaa vasthaan oon esimerkkiä kysymyksistä joistako Ruotti oon ollu huolehtimassa. Ruotti oon kansa yksi suuriimista lahjottajista FN:in eri järjestöile multilateraalissa kehitysyhtheistyössä.

Pohjosmainen yhtheistyö

Formaliseerattu yhtheistyö pohjoismaitten välilä oon niitä vanhiimpia ja laajiimpia rekiunaalia yhtheistöitä mailmassa. Poliittinen yhtheistyö rakentautuu yhtheishiin arhvoin ja halhuun ette saavuttaa tulokshiin jokka tuottavat dynaamisen kehitykshen ja laajentavat Pohjosmaan kompetensiä ja konkyrensivoimaa.

Pohjosmainen neuvos

Pohjosmaisessa neuvoksessa, jokka perustethiin vuona 1952, oon 87 neuvostojäsentä Tanskasta, Suomesta, Iislantista, Norjasta, Ruottista, Fääröarista, Gröönlantista ja Ahvenanmaasta. Jäsenet oon maitten parlamentissä, numineerathan ittelä kultaki parttiolta ja valikoithaan parlamentiltä. Suoria vaalia Pohjosmaisheen neuosthoon ei järjestetä.

Pohjosmainen ministerineuvos

Pohjosmainen ministerineuvos perustethiin vuona 1971 ja oon pohjosmaitten hallituksitten yhtheistyöorgaani. Nimestä huolimatta ministerineuvos ei ole ainuasthaan yks neuvos ko monta neuvostoa. Usseimat pohjosmaitten

ammattiministerit kokkointuvat ministerineuvoksessa pari kertaa vuessa. Poikkeukset oon muun muassa ulkomaan- ja puolustusministerit, jotka ei ole matkassa Pohjosmaitten ministerineuvoksessa. Tämä ei tietenkhään estä sitä ettei nämät ministerit kohtaa.

Tietoa Ruottista

Pääkaupunki: Stokholmi

Väkiluku: Suunile 10 miljoonaa asukasta

Keskielopittuus: Miehet suunile 81 vuotta, vaimot suunile 84 vuotta

Kieli: Ruottinkieli, Tunnustettuja minuriteettikieliä: suomenkieli, saamenkieli, meänkieli, roominkieli, jiddiksenkieli

Valtiomuoto: Konstitusunelli monarkii, parlamentaarinen demokratii

Parlamentti: Kansanvalittu yhenkamarin valtiopäivät jossako oon 349 jäsentä. Niistä oon 46,1 prosenttia vaimoja ja 53,9 prosenttia miehiä (2018)

Areaali: 450 000 km², kolmas suuriin maa Länsieuroopassa

Valytta: Kruunu (SEK)

Lissää informasuunia:

www.regeringen.se (svenska) www.government.se (engelska) www.sweden.se

Lissää statistiikkaa:

www.scb.se

Kontakti

Telefooni

Hallituskanslian väkseli: +46 8 405 10 00

Posti

Kaikki departtementit: 103 33 Stockholm

E-posti

Katto www.regeringen.se

